

Indhold

<i>Helge Gamrath</i> Forord	9
--------------------------------------	---

<i>Henrik Gjøde Nielsen og Peter Ussing</i> Nordjylland under Englandskrigen 1807-1814	11
---	----

ENGLANDSKRIGEN OG DANMARK

<i>Erik Helmer Pedersen</i> Nordjylland under Englandskrigene	15
--	----

<i>Jens Ole Christensen</i> Fanget mellem slemt og værre Forsvaret af det danske monarki under krigene 1801 og 1807-1814.....	53
---	----

<i>Gustav Sætra</i> Kornet og kampen om Norge	85
--	----

ENGLANDSKRIGEN OG NORDJYLLAND

<i>Erik Helmer Pedersen</i> Forsyningen af Norge	111
---	-----

<i>Viggo Petersen</i> Den private Norgeshandels vilkår under krigen	115
--	-----

<i>Berit Eide Johnsen</i> Danmarksfarten – et norsk aspekt	137
---	-----

<i>Annette Østergaard Schultz</i> ”Men kornet, kornet råbe alt på” Om norske præsters kamp for at skaffe korn til almuen	149
<i>Henrik Gjøde Nielsen</i> Englandskrigen i Nordjylland	169
<i>Henrik Gjøde Nielsen</i> Det landmilitære forsvar i Nordjylland.....	173
<i>Henrik Gjøde Nielsen</i> Kystbefæstninger i Nordjylland 1801-1814	183
<i>Magne Lund og Henrik Gjøde Nielsen</i> Den jyske optiske telegraf- og kystsignallinie 1810-1814.....	207
<i>Hans Munk Pedersen</i> Den Nørrejyske Roflotille.....	231
<i>Anders Bloksgaard</i> Kapervæsenet 1807-1814.....	247
<i>Berit Eide Johnsen</i> Kaperiet ved den norske kyst.....	279
<i>Berit Eide Johnsen</i> Norske sjøfolk i prisonen.....	285
<i>Knud Knudsen</i> Det civile samfund under Englandskrigen – i regionalt perspektiv	297
<i>Jakob Ørnbjerg</i> I selskab med en god forfatter	303
<i>Mette Frisk Jensen</i> De for Embedsmanden trykkende Tider	319

Jørgen Mübrmann-Lund
Et nordjysk landbosamfund i opbrud
Konflikter under udskiftningen i Vester Brønderslev 1804-1815..... 343

Erik Helmer Pedersen
Nordjysk landbrug under Englandskrigene 367

Knud Knudsen
Industri og håndværk i Nordjylland under Englandskrigene..... 395

ENGLANDSKRIGEN OG NORDJYSKE LOKALITETER

Erik S. Christensen
Nordjyderne og krigen mod England..... 425

Flemming Nielsen
Aalborg 1807-1814 – Krig og krise 431

Henrik Gjøde Nielsen
Hals Skanse under Englandskrigen 457

Jens Thidemann
Sæby – En af Danmarks mådeligste flækker 487

Erik S. Christensen og Lars Schreiber Pedersen
”En ubetydelig by, med nogen skibsfart”
Fladstrand under Englandskrigen 1807-1814..... 513

Arnt Jerup Wiis
Læsø under Englandskrigen 1807-1814 543

Hans Nielsen
Skagen under Englandskrigen..... 573

<i>Peter Ussing</i>	
Vendssysels vestkyst under Englandskrigen – med særlig vægt på ladepladsen Løkken	593
 <i>Svend Sørensen</i>	
Thisted Amt under Englandskrigen.....	621
 <i>Magne Lund og Henrik Gjode Nielsen</i>	
Kongelig Majestæts epilog	645
 Forfatterne.....	655

Forord

Englandskrigene 1801 og 1807-1814 hører sammen med Svenskekrigene i 1600-tallet og krigene om hertugdømmerne i 1848-50 og 1864 til de mest dramatiske og skæbnesvangre epoker i Danmarks historie.

Normalt har interessen samlet sig om de dramatiske begivenheder i krigens start med Københavns bombardement 1807 og ranet af den store danske flåde i 1807.

Det foreliggende samleværk om Nordjylland 1807-1814 har som overordnet tema: krig og samfund, og det analyserer og dokumenterer Nordjyllands centrale rolle i krigens videre forløb, hvor det altafgørende mål var at holde det dansk-norske rige samlet. Værket indeholder vægtige og originale bidrag om det historiske forløb og konsekvenserne for den nordjyske (og sydnorske) region og rummer artikler om såvel civile som militære forhold i de enkelte lokaliteter. Det er tillige resultatet af en målbevidst og udholdende redaktions store indsats.

Publikationen er vigtig, fordi den indsætter, uddyber og nuancerer Nordjyllands funktion og rolle i den samlede Danmarkshistorie. Netop fordi afslutningen af krigens freden i Kiel 1814 medførte tabet af Norge, har Nordjyllands rolle været central i det samlede forløb, og den har ikke tidligere været analyseret og beskrevet så udførligt, som i denne bog med dens tredive enkeltbidrag.

Det er positivt og løfterigt, at værket er blevet til ved et samarbejde, der både er dansk-norsk, tværfagligt og tværinstitutionelt, og som har kunnet trække på eksperter fra flere sider: fra museer og arkiver, fra universiteter og fra de kulturhistoriske, lokal- og amtshistoriske foreninger.

Aalborg Universitet, september 2009

Helge Gamrath